

Tjek Kemien – Danmark går forrest og nu skal EU med

Claus Jørgensen, cj@fbr.dk

CEHOS informationsdag

31. oktober 2017

Forbrugerrådet
Tænk
Kemi

Forbrugerrådet Tænk Kemi

Test og råd

Personlig pleje og
kosmetik

Børn og gravide

Mad og køkken

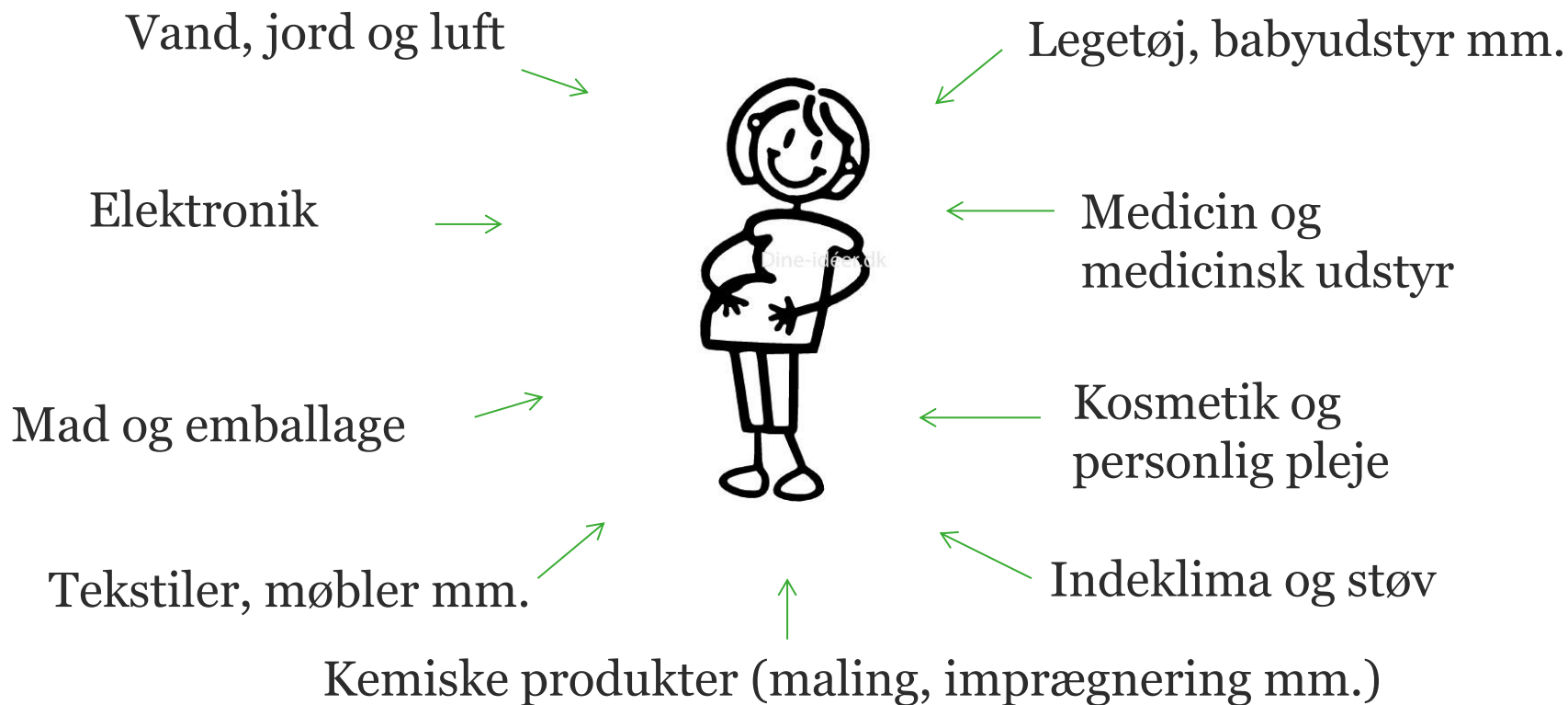
Bolig og fritid

- Oprettet i november 2014:
15,3 mio. kr. bevilling (2014-16)
- Forlænget 2017-2019 (9 mio. kr.)

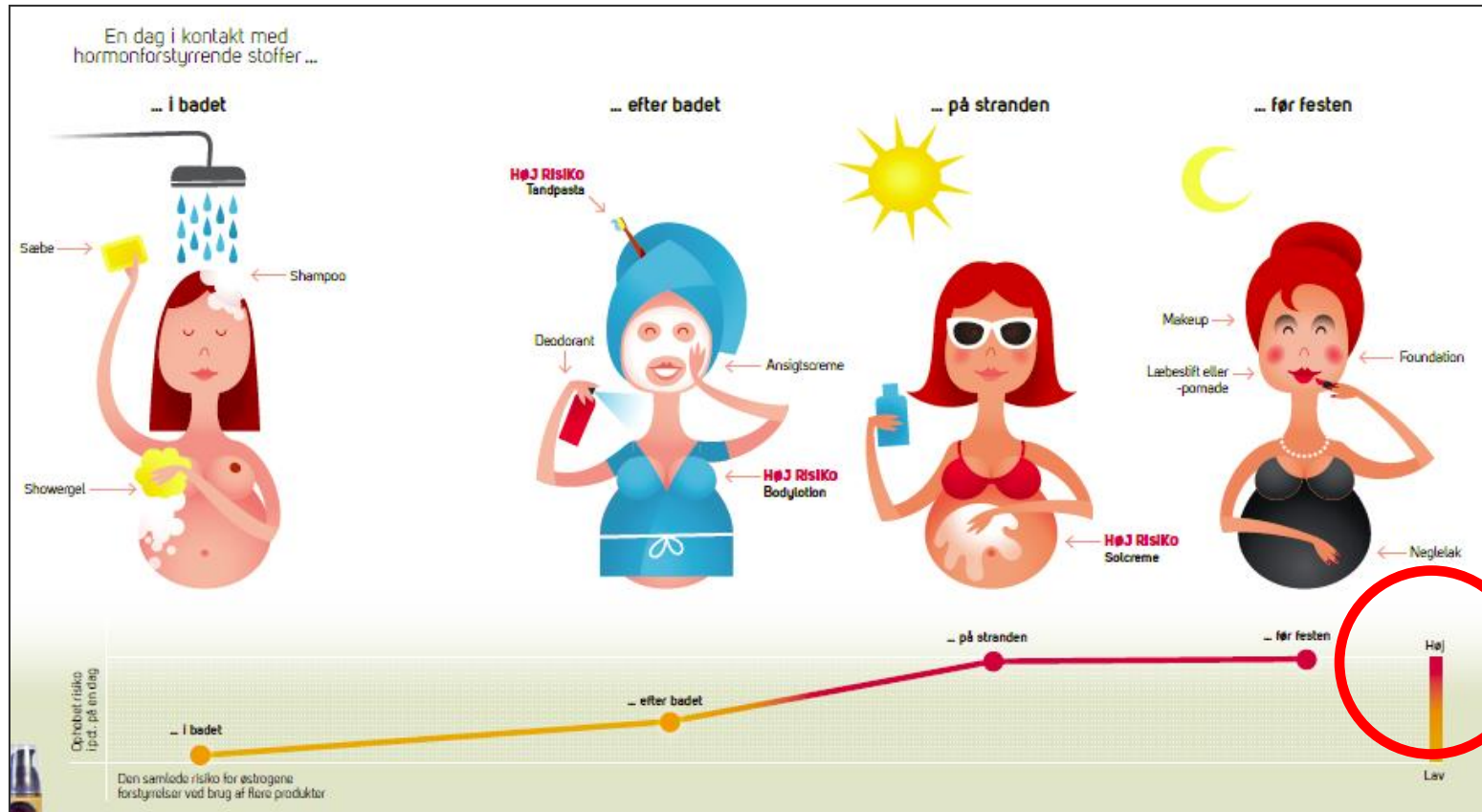
Formål for Forbrugerrådet Tænk Kemi

- ”Forbrugerrådet Tænk Kemi skal indsamle og opbygge viden samt levere økonomisk uafhængig, faglig solid og målrettet information om kemikalier i produkter,
- Forbrugerrådet Tænk Kemi skal samtidig bidrage til at borgerne tilskyndes til at fravælge produkter, der indeholder skadelig kemi,
- Forbrugerrådet Tænk Kemi skal samarbejde med andre danske og andre EU-landes NGOer, så myndighedernes indsatser i EU suppleres af en stærk og fælles NGO-stemme i EU”

Mange kilder, mange stoffer

Cocktaileffekt

Artikel 33 i REACH:

- Forbrugere har ret til at få oplyst, hvis et produkt indeholder mere end 0,1 % særligt problematiske stoffer. Forhandlere af produkter som for eksempel elektronik, legetøj, møbler og tekstiler (såkaldte artikler) er derfor forpligtet til at oplyse, hvis et produkt indeholder stoffer fra EU's kandidatliste i mængder over 0,1 %.
- Virksomhederne har 45 dage til at svare.
- EU's Kandidatliste er en liste over særligt problematiske kemikalier.

Tjek Kemien

App udviklet i samarbejde med Miljøstyrelsen og lanceret i 2014

Forbrugeren scanner stregkoden, og sender en forespørgsel om kandidatlistestoffer.

Producenten 45 dage til at svare.

TJEK KEMIEN

- i dine produkter

Test af ftalater i produkter fra gør-det selv butikker

I efteråret 2016 har Forbrugerrådet Tænk Kemi været en tur i byggemarkeder for at tjekke plastikprodukter for ftalater, som er på EU's kandidatliste over problematiske kemikalier.

Testen omfattede 58 plastikprodukter, fx gummistøvler, plastikbolde, gør-det-selv produkter mm.

Formål:

- tjekke om virksomhederne/producenterne lever op til artikel 33
- sætte fokus på right-to-know

Forbrugerrådet
Tænk
Kemi

Resultater

- **29 ud af de 58 testede plastikprodukter indeholdt én eller flere ftalater.** 5 produkter indeholdt ftalater, der ikke er optaget på kandidatlisten, for eksempel DINP eller DIDP. **De resterende 24 indeholdt én eller flere af ftalaterne, der er optaget på EU's kandidatliste.**
- Det produkt, der havde højest indhold af ftalater, var en plastikfodbold. Den indeholdt 47 procent af ftalaten DIBP, som er forbudt i legetøj til børn fra 0 til 3 år, og som EU snart forbyder helt.
- 2 cykellåse viste sig at indeholde henholdsvis 27 procent og 28 procent af DIBP.
- 1 rytmesæt til børn viste sig at indeholde 29 procent DEHP og 17 procent DIBP.

29 produkter var fri for ftalater. Producenten eller forhandleren var derfor ikke forpligtet til at svare.

Resultater

- Fik vi rigtige svar?

18 af svarene om indholdet i produkterne var forkerte.

Her svarede producenterne, at deres produkt var uden kandidatlistestoffer, selvom laboratorietesten viste indhold af såkaldte ftalater fra EU's kandidatliste.

Anmeldelse til Miljøstyrelsen

Plastikfodbold (rød)

– indeholdt 47,6 procent af ftalaten DIBP (ikke tilladt i legetøj til børn 0-3 år).

Gummifodbold (guld)

– indeholdt 3,8 procent af ftalaten DIBP (ikke tilladt i legetøj til børn 0-3 år).

Rytmesæt

– indeholdt 28,8 procent af ftalaten DEHP (ikke tilladt i legetøj til børn 0-14 år).

Hello Kitty vinduesklistermærker

– indeholdt 0,2 procent af ftalaten DEHP (ikke tilladt i legetøj til børn 0-14 år).

Fremadrettet

Behov for:

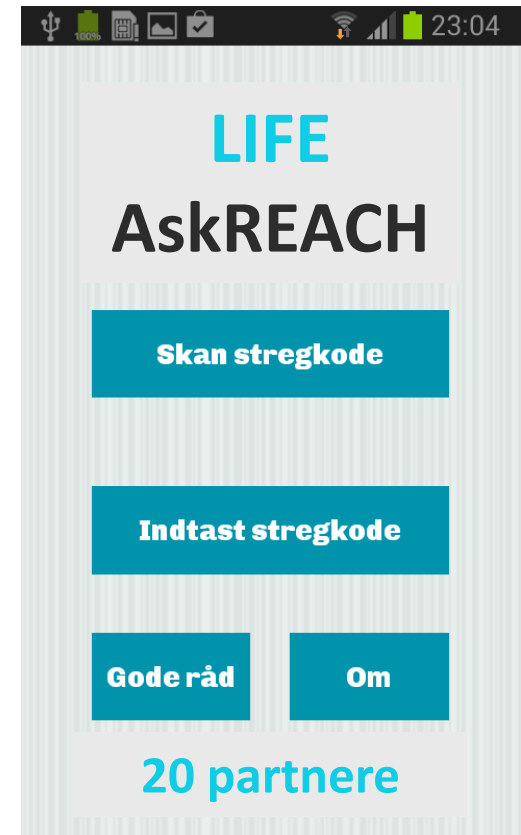
- Flere der melder ind til Tjek Kemien
- Bedre styr på kemikalierne i leverandørkæden
- Bedre kendskab til 'sine' produkter
- Fokus på "regler i EU" udenfor EU
- Mere kontrol fra myndighederne side

På vej:

- EU version af Tjek Kemien
– LIFE AskREACH

TJEK KEMIEN → LIFE AskREACH

- Penge til en EU version – 7 mio. euro
- LIFE+ bevilling
- 20 partnere, 14 lande. Fra DK: MST og Forbrugerrådet Tænk Kemi
- Tysklands miljøministerium (UBA) har projektet .
- Indsatser for at få virksomheder med
- EU app kommer til foråret 2019
- Kampagner rettet mod virksomheder og forbrugere

Kemiluppen

Lanceret 10. december 2015

Fokus på uønsket kemi i kosmetik og personlig plejeprodukter

Resultat per 27/10-2017:
236.000 downloads og
4,5 mio. scanninger
5.000-9.000 om dagen.

Mere end **10.000 produkter** vurderet.

80% af alle scanninger rammer et vurderet produkt!

Forbrugerne har via app'en indsendt over 20.000 produkter

Forbrugerrådet
Tænk
Kemi

Tak for ordet.

Forbrugerrådet
Tænk
Kemi